

Predmet C-740/22

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

2. prosinca 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Itä-Suomen hovioikeus (Finska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

30. studenoga 2022.

Žalitelj:

Endemol Shine Finland Oy

[...] [*omissis*]

Zahtjev za prethodnu odluku od 30. studenoga 2022.

[...] [*omissis*]

ŽALITELJ: Endemol Shine Finland Oy (u daljnjem tekstu: društvo)

PREDMET: zahtjev za informacije

Odluka Itä-Suomen hovioikeusa (Žalbeni sud istočne Finske)

Predmet spora

- 1 Predmet se odnosi na tumačenje članka 2. stavka 1. i članka 4. točke 2. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka). Točnije, riječ je o pitanju predstavlja li usmeni prijenos osobnih podataka obradu osobnih podataka u smislu članka 4. točke 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. Osim toga, riječ je o pitanju može li se javni pristup službenim dokumentima uskladiti s pravom na zaštitu osobnih podataka na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka, kako je predviđeno u njezinu članku 86., na način da su u sudskom registru osoba neograničeno dostupne informacije o kaznenim

presudama ili kaznenim djelima koja je počinila fizička osoba u slučaju u kojem se traži da se informacije pruže usmeno podnositelju zahtjeva.

Relevantne činjenice

- 2 Društvo je od Etelä-Savon käräjäoikeusa (Prvostupanjski sud regije Južni Savo, Finska) zatražilo usmenu informaciju o kaznenim postupcima protiv fizičke osobe koji su eventualno u tijeku ili su okončani. Taj sud navodi da su informacije zatražene kako bi se razjasnila kaznena evidencija osobe koja sudjeluje u natječaju.

Postupanje käräjäoikeusa (prvostupanjski sud) sa zahtjevom za informacije

- 3 Navedeni sud tvrdi da razlog za obradu podataka koji je društvo navelo nije razlog koji je člankom 7. u poglavlju 2. Tietosuojalakija (Zakon o zaštiti podataka) predviđen za obradu kaznenih presuda ili kaznenih djela. Stoga je käräjäoikeus (prvostupanjski sud) smatrao da se društvu nisu mogli otkriti podaci koje je zatražilo, neovisno o tome što je riječ bila o javnim odlukama ili informacijama u smislu Lakija oikeudenkäynnin julkisuudesta yfreissä tuomioistuimissa (Zakon o javnosti sudskih postupaka pred redovnim sudovima). Prema njegovu mišljenju je i pretraživanje u informacijskim sustavima tog suda predstavljalo obradu osobnih podataka, zbog čega se zatražene informacije nisu mogle ni usmeno otkriti. Pojasnio je da ni ugovorni sporazum nije sâm po sebi bio dovoljan razlog za obradu kaznenih presuda ili kaznenih djela. Taj sud je zbog prethodno navedenih razloga odbio zahtjev za informacije tog društva.
- 4 Društvo je Itä-Suomen hovioikeusu (Žalbeni sud istočne Finske) podnijelo žalbu protiv odluke käräjäoikeusa (prvostupanjski sud). U svojoj žalbi istaknulo je, među ostalim, da udovoljavanje zahtjevu za informacije usmenim pružanjem zatraženih informacija o kaznenim postupcima koji su eventualno u tijeku i okončani ne predstavlja obradu osobnih podataka u smislu članka 4. točke 2. Uredbe. Hovioikeus (žalbeni sud) je dopustio nastavak postupka povodom žalbe društva. [orig. str. 2.]

Primjenjivo zakonodavstvo

Pravo Unije

- 5 U skladu s člankom 2. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, ta se Uredba primjenjuje na obradu osobnih podataka koja se u cijelosti ili djelomično obavlja automatizirano te na neautomatiziranu obradu osobnih podataka koji čine dio sustava pohrane ili su namijenjeni biti dio sustava pohrane. Za potrebe te uredbe „obrada” u smislu članka 4. točke 2. Uredbe znači svaki postupak ili skup postupaka koji se obavljaju na osobnim podacima ili na skupovima osobnih podataka, bilo automatiziranim bilo neautomatiziranim sredstvima kao što su

prikupljanje, bilježenje, organizacija, strukturiranje, pohrana, prilagodba ili izmjena, pronalaženje, obavljanje uvida, uporaba, otkrivanje prijenosom, širenjem ili stavljanjem na raspolaganje na drugi način, usklađivanje ili kombiniranje, ograničavanje, brisanje ili uništavanje.

- 6 Tijelo javne vlasti, javno ili privatno tijelo može na temelju članka 86. otkriti osobne podatke iz službenih dokumenata koje posjeduje to tijelo javne vlasti ili to tijelo u svrhu obavljanja zadaće u javnom interesu u skladu s pravom Unije ili pravom države članice koje se primjenjuje na to tijelo javne vlasti ili to tijelo kako bi se uskladio javni pristup službenim dokumentima s pravom na zaštitu osobnih podataka u skladu s tom uredbom.

Nacionalno zakonodavstvo

Zakonodavstvo o zaštiti osobnih podataka

- 7 U Finskoj je nakon stupanja na snagu Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka donesen novi Tietosuojalaki (Zakon o zaštiti podataka). Tim se zakonom na temelju njegova članka 1. pojašnjavaju i dopunjuju Opća uredba o zaštiti podataka i njezina nacionalna primjena. Taj zakon se na temelju njegova članka 2. primjenjuje u skladu s područjem primjene članka 2. Opće uredbe o zaštiti podataka.
- 8 Na pravo na dobivanje podataka iz registra osoba tijela javne vlasti i na bilo koje drugo otkrivanje osobnih podataka iz registra osoba tijela javne vlasti primjenjuju se prema članku 28. Zakona o zaštiti podataka odredbe o javnosti rada tijela javne vlasti.
- 9 Taj se zakon na temelju članka 1. stavka 1. Lakija henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä 5.12.2018/1054 (Zakon 5.12.2018/1054 o obradi osobnih podataka u kaznenim stvarima i povezanima sa zaštitom nacionalne sigurnosti) primjenjuje na obradu osobnih podataka koju obavljaju nadležna tijela javne vlasti u slučaju, među ostalim, kaznenog postupka. Međutim, zakon se u skladu s člankom 1. stavkom 4. primjenjuje isključivo na obradu osobnih podataka u smislu stavka 1. koja se u cijelosti ili djelomično obavlja automatizirano ili na obradu osobnih podataka koji čine registar odnosno dio registra ili koji su tomu namijenjeni. Na pravo na dobivanje podataka iz registra osoba tijela javne vlasti i na bilo koje drugo otkrivanje osobnih podataka iz registra osoba tijela javne vlasti primjenjuju se prema članku 2. stavku 2. tog zakona odredbe o javnosti rada tijela javne vlasti.

Zakonodavstvo o javnosti

- 10 Sudski postupak i sudski spisi javni su prema članku 1. Lakija oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 30.3.2007/370 (Zakon 30.3.2007/370 o javnosti sudskih postupaka pred redovnim sudovima), osim ako se tim ili drugim zakonom ne propisuje drukčije. U skladu s člankom 4. tog zakona, javni su podaci

o sudu pred kojim se vodi predmet, točnoj vrsti predmeta, tijeku postupka te datumu i mjestu rasprave kao i podaci potrebni za utvrđivanje identiteta stranaka. U skladu s člankom 7. stavkom 2. navedenog zakona, svatko ima pravo dobiti informacije koje se nalaze u javnim spisima predmeta. Na način pružanja informacija sadržanih u javnim spisima predmeta primjenjuje se prema članku 13. stavku 1. tog zakona odredba članka 16. Lakija viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621 (Zakon 21.5.1999/621 o javnosti rada tijelâ javne vlasti). **[orig. str. 3]**

- 11 U skladu s člankom 13. stavkom 1. Zakona o javnosti rada tijelâ javne vlasti, zahtjev za pružanje informacija o sadržaju spisa mora biti dovoljno određen kako bi se tijelu javne vlasti omogućilo da utvrdi spis na koji se zahtjev odnosi. Tijelo javne vlasti olakšava osobi koja traži informacije utvrđivanje spisa u kojem se nalaze informacije pomoću urudžbenog zapisnika i drugih evidencija. Osoba koja traži informacije ne mora otkriti svoj identitet ni obrazložiti svoj zahtjev, osim ako to nije potrebno za izvršavanje diskrecijske ovlasti dodijeljene tijelu javne vlasti ili za utvrđivanje ima li podnositelj zahtjeva pravo na informacije o sadržaju spisa. Člankom 13. stavkom 2. propisuje se da, osim ako posebno nije drukčije određeno, podnositelj zahtjeva mora u slučaju o zahtjevu za informacije sadržane u spisu obuhvaćenom obvezom čuvanja poslovne tajne, registru osoba tijela javne vlasti ili bilo kojem drugom spisu o kojem se informacije mogu pružiti isključivo pod određenim uvjetima navesti svrhu uporabe informacija, okolnosti potrebne za utvrđivanje preduvjeta za pružanje informacija i, ako je to potrebno, način zaštite informacija.
- 12 U skladu s člankom 16. stavkom 1. Zakona o javnosti rada tijelâ javne vlasti, informacije o sadržaju spisa pružaju se usmeno ili stavljanjem spisa na raspolaganje u tijelu javne vlasti radi uvida, preslike ili slušanja zvučnih zapisa, odnosno izdavanjem njegove preslike ili ispisa. Informacije o javnom sadržaju spisa pružaju se na način na koji se to zahtijeva ako se time nepotrebno ne ugrožava obavljanje službenih zadaća zbog velikog broja spisa ili složenosti kopiranja ili bilo kojeg drugog usporedivog razloga.
- 13 Osobne informacije sadržane u registru osoba tijela javne vlasti mogu se na temelju članka 16. stavka 3. Zakona o javnosti rada tijelâ javne vlasti, osim ako zakonom nije drukčije predviđeno, pružiti u obliku preslike ili ispisa odnosno u elektroničkom obliku ako prema pravilima o zaštiti osobnih podataka primatelj ima pravo pohraniti i upotrijebiti takve osobne informacije.

Nužnost i pozadina zahtjeva za prethodnu odluku

- 14 Pred hovioikeusum (žalbeni sud) se vodi predmet koji se odnosi na obradu osobnih podataka, u kojem je za donošenje pravilne odluke potrebno tumačenje članka 2. stavka 1., članka 4. točke 2. i članka 86. Opće uredbe o zaštiti podataka.
- 15 Sud je smatrao da obrada osobnih podataka postoji ako sud omogućava pristup postupovnoj dokumentaciji stavljanjem preslika na raspolaganje novinarima

(presuda od 24. ožujka 2022., X i Z/Autoriteit Peronssogegevens, C-245/20, ECLI:EU:C:2022:216, t. 37. do 39.).

- 16 Prema mišljenju hovioikeusa (žalbeni sud) potrebno je utvrditi treba li članak 2. stavak 1. i članak 4. točku 2. Opće uredbe o zaštiti podataka tumačiti na način da usmeno pružanje informacija o kaznenim postupcima protiv fizičke osobe koji su eventualno u tijeku ili su okončani predstavlja obradu osobnih podataka u smislu navedene uredbe. Sud nije odlučio o tom pitanju.
- 17 U Finskoj je obrada osobnih podataka koju obavljaju tijela javne vlasti uređena Zakonom o zaštiti podataka, ali se, s druge strane, na temelju javnosti službenih podataka, članka 28. Zakona o zaštiti podataka, članka 2. stavka 2. Zakona o obradi osobnih podataka u kaznenim stvarima i povezanim sa zaštitom nacionalne sigurnosti ne moraju u svim slučajevima poštovati ograničenja koja su uobičajeno povezana s obradom osobnih podataka. Kako bi se zaštita osobnih podataka uskladila s načelom javnosti, izdavanje osobnih podataka iz registra osoba tijela javne vlasti ograničeno je člankom 16. Zakona o javnosti rada tijela javne vlasti na oblik preslike ili ispisa odnosno elektronički oblik. Budući da se ta odredba ne odnosi na usmeni prijenos osobnih podataka iz registra osoba javnog tijela, nije jasan način na koji treba uskladiti zaštitu osobnih podataka i načelo javnosti te uzeti u obzir važne aspekte povezane sa zaštitom osobnih podataka u slučaju usmenog prijenosa osobnih podataka koji se nalaze u registru osoba tijela javne vlasti. **[orig. str. 4.]**

Prethodna pitanja

Nakon što je strankama omogućio da se očituju o sadržaju zahtjeva za prethodnu odluku, hovioikeus (žalbeni sud) je odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

1. Predstavlja li usmeni prijenos osobnih podataka obradu osobnih podataka u smislu članka 2. stavka 1. i članka 4. točke 2. Opće uredbe o zaštiti podataka?
2. Može li se javni pristup službenim dokumentima uskladiti s pravom na zaštitu osobnih podataka, kako je predviđeno u članku 86. Uredbe, na način da su u sudskom registru osoba neograničeno dostupne informacije o kaznenim presudama ili kaznenim djelima koja je počinila fizička osoba u slučaju u kojem se traži da se informacije pruže usmeno podnositelju zahtjeva?
3. Ovisi li odgovor na drugo pitanje o tome je li podnositelj zahtjeva trgovačko društvo ili fizička osoba?

[...] *[omissis]*